

Una unikkausijak pitjutigijuk “**Silatsualimâk, Anânavut,**” amma Kaujitsitigiatsiagumajaga atuKatigegiamik. Takiniuluagajattuk kinakkutuinnanut, taimaimmat sivullingatani isumajâkKauvunga allagiamik naittunit–pigunnakKaungilanga. Inunnut Kaujitsigumajakka tâkkununa sulijumit unikkausijak pitaKagiaKajut Kinuinnik, pijagetsianik ajugaKangitumut, amma sulitsiagumajunik akigiamik nâmmasiKullugit angiggatuinnavuttinut sulitsiajumit: Silatsualimâk. Nalligijakka sulijumit Kaujitsiagiamit, ilukKusiliginnimit, allausijagiamit, avataliginnimit, takujatsanik sananguatausimajumit, amma sulijunit. Ottotigijaga atuKatigegiamut tâkkua.

BILLY GAUTHIER

iup Sananguattet
UKâgumanninga

Sananguagaga tukiKajuk Silatsualimâk amma kiugijaujuk INOSILik. SananguatausimakKaujuk apvingata sukKanit niaKuni makisimajumik 4' 8"-itut (four feet eight inches-itut) 6' 8"-itut silittulik, 30" itijolluni amma uKumaittigijuk 600lbs suvallutujunit. Anginippaungujuk sananguakKaujakkani ullumimunut. Tâna niaKuvinaluk anginippaukasâttuk omajumut silatsualimâmi! IlikKaugetainnakKaujaganit una angijualuk sukKak tamânetsainamejumi, ilitagikKaujaga silatânettumi sunaKangitumit angijualunik Kallunâttajamettumi: sunaKangitumi Kujapigatsangani amma Kagitanganettumi. Tâna niaKuvinaluk uKâlasongukKaujuk tânnamunut uKagettausimajumut. Tusagetainnaulittuk nipinga.

kingullimi, sananguagetainnakKaujaga ijinga, taimaimmat takugajattuk uvannit amma asigiallanut takuKatigejunit. Tagga, sullunga, taimaimmat anitsâtitsiagajattuk amma naigiamik silatânganettumi. Ukua sananguattaugukKaujungit pitâgikKaujut ilonnatit silasiutsinganit pitaKagialingannit. ApigijaukKauvunga, "Nanejut siutinget?" kiukKaujaga "Silatsualimâk siutiKagiaKangitogaluak, uvagulli pitaKagiaKajugut tusâgiamit ajuKittuningit. Takujuk Kanuilingannivut."

AtitsaKattajaga tâna "annaujuk" sotagga ilonnatit inosilik pitâgiKattatuk annamunut, Silatsualimâk. Taimaimmat, tuggaviliuKattatuk ilonnainut inosilet Kaujimajavuttinit, Inuillu. Takujaugianga annaumimat, sananguakKaujaga sollu v-kulunguungit atuKattajanga aggangani tukiKajogaluak tunnet, atjingata unuttualuit Inuit annat itsumanekKaujuni. Inuit angutet atuKattangitut tâkkua tunninit. Ullumi tunnet sakKititauvalliajut amma angigiaKajaga, isumaKagivunga iniKunaujuit amma nalligijaga takugiamit ilukKusivut annaujuit ullumi atuKattajut tâkkua sittungajutsiatut amma tatsangit pisittungajuillugit kenatsianejungit amma timinganejunit.

TakujaugetainnakKaujaganit sananguatausimajunik uppiukKaujuk KaitsitaukKauvunga Atâtagamit inolikKâtlunga. Taimaimmat Kânganejumi "Silatsualimâk, Anânavut" sananguakKaujaga maggonik uppiujangit Kuniguijanit.

IlitagijaugekKaujakkani sunanguagiamut amma silamiutat KaitaukKaujuk ullungatanit inolikKâtlunga, amma puiguniangitaganik anitsâtaugunnangiukKaujaganit piulitikKaujavit uppiuk imâtsijaukasâkKaujunit, ilaKatillunga ilannâganit Kara Montague-mik. Kutsutamik ijiKalik ajaitsiavaujumik annak tingiKattatunik isuKangitumut ikKaiKattaniattaga ulluminut anitsâgunnangiuguma! PiusiliuttigiaKajaga mânnamit saunimejumi sakKitigiamik pajuttausimajavit Anânak-siavutinit âtsitaKattatunit tusâKattagatta nalligiKattagattalu.

Piugitsiajaga silatsualimâmi Torngat KakKasuangita Silatsualimâmi SilakKijâpviungujuk, taimaimmat ilaKatigikKaujaga piutsagiamik nunatsuagijanga KakKasuami, ilautillugu sukkajunit-aulitjanik, sitijotillugu Kullugiakasâttunit nuvujangit atsanikasâttumajunik KaKuttautillugu. Torngat KakKasuangit pitaKajut, kinguvâgengit unuttunit, uppigitsiataumajunut Inunnut tamânimiutaujunit nanituinnaujullu. Atâtakkuvut anânakuvullu uppigilauttut tuggaviliusimajut inosilimânut tungavilimânillu. IngiggautigetainnakKaujaganit silakKijâpvimut 2009-ami, paggiagatta nunatsualimâmit Kaujitsiajaugumajunit Kagitangit papvisâttikKaujakka. ApigikKaujakka "UKautisitok Katsiummangât jârinit tamakkugalangit ujugait?" kiukKaujut, "Angajutlipângujut sulit ullutâsimajut 3.89 piliunninit jarinik." Silatsualimâmi 4.54 piliunniulittuk jarinik Kaujitsiataugumajunit. Isumajânialitlunga Atâkkuvut Anânavukkulu KaujimatsiakKaujut tukisijaugumajumut. 2017-ami, unuttunit Kaujitsiutet sakKititaukKaujut Tungait KakKasuangit pitaKatsiajut, ujuganganettumi, angajutlipânit ilitagitsajangit sanattausimajuit napvâtaumajuk silatsualimâkKotuk (tâna, Kanuigani, pilukajausimalittuk ilonnatit nutât napvâjausimalittuni KimiggujauKatigegiaKajut iligitsiasiajagaKajuk angittaukKâttinik Kaujitsiataugumajunit napvâgiamit sulijutigut, kajusittigiaKajavullu iligiamik nutâKasimalittuli jârinititâgianga). Kujanâganit, pitaKajuk mikijunit Kaujimangitunut tâkkua sanattausianninga piKutigalangit Tungait KakKasuanganejumi akunialotitaujut mikinippaungani, ilangit angajutlipât ilitagijautsangit inolijumit napvâtaumajuit silatsualimâmi.

Allingani kenanguakasânningata ilitagitsajanganit silatsualimânut, pitaKavugut, tasititsitausimajunit ungatânit killumut, imak ilitagijaujut imappivut, tasialuvut, samanivut kovullu. PigumatsiaKattajakka avataliginnimi tânnamiutaganetsiajut ajaitsiavâlunnit imammiutami. Aujautillugu ukiatsâtillugulu napvâtaugajakKunga sitjami tigumiatlunga aulasaujanik, upvalu puggilani ingiggautigama ipotiminut itsivatlunga piugitsiatuinnaganit sanajautsimajumit Atâtakkuvut Anânakkuvullu, “Kajak”. SunaKangilanga pikKaujakkani asiangutaujut ippiniagamut inutogama akungani timiganit amma tânnasiavanit imappimiutamunut ingiggautinik. Kangaulippat ullungatani Kakugutsiani, sanautilâkKunga imminiganit Kajammik piusituKaujuminut amma ilagiatsilugu sitigiamik pigumatsiakkanit ippiniagamut Atâtavukkunut Anânakkuvunillu. Ukiumi nunavut angilligiaKattatuk, amma ajuttotsiangituk ingiggautigiamik sitijommata inosijaugiamik imak. IngiggaKattavunga sikumi, aulasaKattavunga sikumi amma, anginippaungujuk ilonnânut, omajutsiuKattavunga puijinit sanautijaumajumut naulamit nulattaKasimajumettumi sanattausimajumit puijinut. IlaKatigivunga tâkkununganut tâvanettumi imappimiutanginnit. Una kenanguakasânningata ilitagitsajanganit silatsualimânut ilaKalinik silatsualimâmi nalligitsiajaga amma pigiaKajavut paigitsiagamit. Nalligijaga Anânavut!

Ukua ilitagijaujut Silatsualimâmi inutolluni nâmmangitut inotsigiamut. Unangâk, pitaKagiaKavugut nusuttaugiamut takKivuttinut siKinigâmit siKinimmit.

Atâtakkuvut Anânakkuvullu uKaKattatut: “TakKik angutiuvuk.” Takunnâgutta unnuami Kilammut, piKattatuk ilauKatigillugit iKiasulângajumit ikumattitaumajumit nuvujanik, ilangata saujausimajumit KaKuttanik aumaluangajumik ujuguttauniumajumi, ilitagiKattagatta iniKunauninga. PigiaKakKaujaga sanautigiamit takKik asiangutitauKattajumut ikumatsianinga. UllaKattatuk siKininut pigumajangata pigunnangiumaninnitauk pigiaKangituni. Nusogijanga isiviKattatuk inosigijaujunit pilugalanginnit imappimiutanut anitsâsanillu. Nalligijaga takKik!

Atâtakkuvut Anânakkuvullu uKaKattatut: “SiKinik annauvuk.” Sollu âKattatuk immumit siKinigâkkut, Kausittunik amâmattaumajumik Silatsualimâvunnut, Anânavut. PigiaKajaujuk pigutsialannut inosinginnit. Nallininganiungituni, tutsimaKattavugut, kisiani napvâgutta asianganit piKutigalangit siKinigâmettumi, amma taimaippat pigumaniattavut nigumittoninga Kungattungani. Ilangani Anânavut tâttut nuvujangit saujuKattatuk nalliningani. Akuninninga tamânengikuni, atspunga pigumajaugumajuk. Tamânegutta nâmmasiattumik tamânegiamit silami Kangaulippat sinannaujut nuvujat siKumittaupata, akuKattaniattavut takugiamit Kunganninga taimainningagut nakutsasiaKattaniakKugut tânnamunut Kutsutaujuni aumaluak nallininga. Tânnaujuk ullolippata takujauvitsanga sanasimajanganik sotagga taimaippat nakutsasiaKattajaga. Kaujimangitunga inutongilanga. Nalligijaga SiKinik.

Mâna pitaKavugut ilonnatit sanautigiamut inosigiamit Silatsualimâmi. Kilanga, nunanga, imangit, takKinga siKinigâlu.

Ilonnatigut omajugalait silatsuamejumi, ikKanatsiavaujogaluat Atâtakkuvuttinut Anânakkuvuttanillu pujiukKaujut suli allât pujiujut. PujiKangititauppat imappimi, Atâtakkuvut Anânakkuvullu tamânegunnakKaungituit ullumi tamâni taggânimiunginnit nunagijangani, anitsâtitaugunnangiungikKavunga anitsâtitsaminnin, paniga Chloe inoligunnangiumakKaujuk, amma sivunitsani kinguvâgekka inoligunnangiumakKaujut. Pujiik uvaujuk! Uviningit uviniKattitâtsijakka, ijingit ijiKattitâtsijakka, utsungit aulitjatâtsivunga amma piKutigalangit iluanejumi siKinigâmettumi pitaKavuk uvininganejumi pujiup, amma uvinitâtsiatitauKattatuk Kagitaganut ikajutlugu isumaKatsiagamut. Ilonnatit pitaKagialikka tamânegiamik inositsiagittotsiagamilu iluanejut amtsiavangannejut sungiutitausimajullu Atâtakkuvuttanit Anânakkuvuttanillu silasiutitsiataugivut Kiujamut. Atugumajaga tâna silasiutitsak takujautsianialigama ikKanatsiataugami tâna omajuk sanajauttitaugamanit. Nalligijaga pujiik!

Pukkingatani talippiata sananguagagani
mikijukuluKagivuk sananguataumajumit
kenanguamit annaminit. Ijinga matusimajuk,
niaKunga uvingakasâttuk ulapitsautiKangititojâtłuni.
Ilitagijaujuk Atâtakuvuttinut Anânavukkunillu.
UlapitsautiKangikKaujut tusâtsiakKaugami
Anânautsiavunnut, taimanganit itigangit attukKaujut
Kuasimajumi nunat imappigalangillu, Inuit
nunagijauvut, Inuit Nunangauvuk! Angijutsiavauvuk
Anânavut uKatsiasimajumit, pisagaikKaujut
asianguttitau simajumit pigiangannit nâmmâtiKullugu.
Silatsualimâk pitâtsitikKaujuk Atâtakuvuttanut
Anâkkuvuttanillu ajuKittugiamik nipanganinnut,
amma ilukKusivut inolilauttuk tusâgiamik nâlagiamillu.
Nalligijaga Atâkkuvut Anânakuvullu!

ketaugaluak, inuit ullumi tusâKattangiumalittut,
unuttugalait isumaKajuit Silatsualimâk
atsuilângujotlotitaugatta Kânganevugut
Kausittutuinnanit ujanganginnit, tatajunik
atugatsanit, kikiatsajâlunit, pakallatsasiavanilu
tatautigiamut minnitaumajumit pokuluvuttinut.
Tigollatuinnangilagut nunamit, tigollatuinnauvugut
sivunitsavuttini kinguvâgeniattavut sugusivunit,
tilligiamik sivunitsavuttinit inoniattunut.
Taimaimmat tânnatut, Silatsualimâk, Anânavut,
nipaKangilittuk. Mâna KuKualittuk Kinnualâlittulu,
amma taimailiutuinnaniattuk, nipakKutujolluni
nipakKutugi Allanilu tusaniattavojumut nipinga
piniagatta pigumajanginnit! KuKuaKattatuk
ulitunniKappat, panittutauKappat pigumajaungitumi,
autsetuKappat sikutsajâlunit, angijualunit
silatsuami kaivaluattunit anugialumut,
ingiulitsiavâloKappat nunâtsijumit,
tigumiatsiamagiungitunit ikuallavâtlaKappat
napâttulinut – allataumajuKagi Allanillu!
Niguminninga onattotitaulittuk, anânatigut
Kanningajâttolimmat aupalutsilunilu kenanga!
Kangatuinnak, itittovâtlagunnangiutluta,
Kanimaniattuk KuKuanguullipata
Kinnualângullipatalu. Saujautitauniattugut,
onatsititauniattugut, imâtsitauniattugut,
pillitauniattugulu sunauniangilâgunut,

upvalu sunaungitoniavugut! Uppiguma
taimailiulâguni, sananguagunnatsianiangilanga,
allagunnaniangilanga, uKâlagunnaniangilanga
unaminut, amma uKautigajattaga paniganut, “inuit
tâvaliungujut, tigollaituinnagit iggetutuinnagillu
pigunnasiguvit.” Uppigunnangitaga!
Uppigumangitaga! Paniga Chloe sugusitâniattuk
pigumaguni, saimmatiniattaganit, taimaimmat
âkKigajattavut pikKaujavuttinit, taimaimmat
âkKiniattavut pikKaujavuttinit! Nalligijaga inuit!
SakKitilugu nalligijat inuit!

NukKautigok âgiamit fonnikuluppit nipakittutaugiamik
sugusitsinut. Unangâk, uKâlaKatigigot, ijuKatigigot,
pisuKatigigot avataliginnime Kaujimaniangiganni
nipanga pitâniangiganni iniKunautsiajunit
pajutsasinginnit!

Una kingullipâk ilagijanga piugitsiajaga! Piugitsiajaga
taimaimmat nalligijaga takugiamit sugusinit kenangit
atuKatigegama ukua sulitsiajut uKakKaujakkanit!
IkKaigit ilonnata pitaKavugut isuKangitumut iluani
sugusiuvgut timivunnit!

Pegutinga ammautigiamut ilonnâgut apitsotitsat
apigigajakKotat tusâgiamut tukisigiamullu ilonnat
atâni siKinip Kangalu uKâlasongujunut. I LONNÂT
NIPAKAJUK! Ilonnatit tammasiakKaujavut minniujut.
Kangalonnet ilitsapit, nalligijatsitsapit, upvalu
Kânganejumi 8 piliunniujut inojuitsangit ullumi
silatsualimâmi atânettumejullu kinguvâgengitsavut
sivunitsanelâttumi. kinguvâgik ilitatsigajattut
kiugijaugajattulu tânnamunut ilitatsijautsialâttut
inulimânut silatsualimâmi! Ilonnakasângit suguset
pigumajut pigugiamik ilitatsijautsiagamit,
piuliKullugu silatsualimâk. InutuKaujugut
KaujtitautsikKujingilat pigumagiamik
ilitatsijautsiagillaugumavugullilu! Tigusingilugu
tâna tâkkununganut tigusingilugulu sugusiujâttitut
sulijungit namminittinit! Mâna atullugu
takutsaungitunit ilitatsijautsiagamit piuliKullugulu
silatsualimâk! Kamallugulu Silatsualimâk,
Anânavut, Kungagiamik.

Image:

Billy Gauthier. *Silatsuak, Anânavut*, 2023-imi.

SukKak.

56.5 x 81.5 x 30 inches.

Commissioned by Bonavista Biennale.

Piugijanga Sananguattiup.

Photo: Brian Ricks, courtesy of Bonavista Biennale.